

Bull Team Oy
Härkänevantie 465
69410 SYKÄRÄINEN

WeKas Oy
Härkänevantie 465
69410 SYKÄRÄINEN

Bull Team Oy, eläinsuojatoiminnan laajennus ja WeKas Oy, biokaasulaitoksen laajennus, Toholampi

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa

1 Hanke

Eläinsuojan (lypsy- ja lihakarja) ja biokaasulaitoksen laajennus, Toholampi.

2 Vireilletulo

Hankkeesta vastaava on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta päätöstä siitä, edellyttääkö suunnitteilla oleva eläinsuojatoiminnan ja biokaasulaitostoiminnan laajennus ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 25.11.2025 ja täydentänyt tietoja 13.1.2026, 16.1.2026, 20.1.2026, 22.1.2026 ja 9.2.2026.

3 Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot hankkeesta

3.1 Hankkeen kuvaus

Bull Team Oy suunnittelee maidon- ja lihantuotannon laajennusta ja WeKas Oy biokaasulaitostoiminnan laajennusta. Eläinsuojan nykyisellä toiminnalla on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (LSSAVI/3899/2015) enintään 297 lypsylehmälle, 155 hiehelle (12-24 kk), 65 vasikalle (<6 kk) ja 6 hevoselle. Ympäristölupaa on muutettu aluehallintoviraston päätöksellä rakennettavan eläinsuojan oman biokaasulaitoksen johdosta (LSSAVI/1933/2017). Laajennushanke käsittää lypsykarjan ja vasikoiden pidon olemassa olevassa lypsypihatossa sekä uuden lypsypihatton rakentamisen lypsylehmille, nuorkarjalle sekä lihanaudoille nykyisen tuotantorakennuksen luoteispuolelle. Laajennuksen jälkeen tilakeskuksessa on yhteensä 598 lypsylehmää, 124 hiehoa (12–24 kk), 99 lehmävasikkaa (6–12 kk), 160 sonnivasikkaa (6–12 kk) sekä 240 lihanautaa (12–24 kk) ja 272 vasikkaa (0–6 kk). Lisäksi tilalla on 6 hevosta.

Tilakeskuksen yhteydessä on kaksi biokaasulaitosta. Bull Team O:yn biokaasulaitoksen kapasiteetti on 14 750 t/v. Laitoksella on lupa käsitellä lantaa, eläinsuojien pesuvesiä,

puristenesteitä ja jäännösnumirehua. WeKas Oy:n biokaasulaitoksella on Toholammin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämä ympäristölupa (22.12.2021, 25 §) kapasiteetille enintään 5 500 t syötettä vuodessa. Laitoksella on lupa käsitellä asumisjätevesien käsittelyssä syntyviä lietteitä, eläinten ulosteita, jätteitä, jotka syntyvät alkoholijuomien ja alkoholittomien juomien valmistuksessa sekä nurmea. WeKas Oy:n biokaasulaitoksen laitoksen toiminnan muuttamista koskeva ympäristölupahakemus on vireillä kapasiteetille 19 900 tonnia vuodessa. Arvio syötteiden jakautumisesta: 15 000 t naudantalantaa ja nurmea/nurmirehun syöttöjätteitä ja 4 900 t ulkopuolisia syötteitä. Tilan ulkopuoliset syötteet otetaan vastaan katettuun halliin, josta syötteet päätyvät suljetussa putkiyhteydessä katettuun syötesäiliöön ja edelleen suljetussa järjestelmässä hygienisointiyksikön kautta biokaasureaktoriin.

Tilakeskus sijaitsee Toholammin kunnassa kiinteistöllä Kiviniemi (849-401-160-1). Samalla kiinteistöllä sijaitsevat myös tilan oma biokaasulaitos sekä WeKas Oy:n laajennettava biokaasulaitos.

Tilakeskus sijaitsee osittain Härkänevan osayleiskaavan M-alueella (am). Tilakeskus ei sijaitse pohjavesialueella tai tulvavaaran alaisella alueella.

Lannan määrä, käsittely ja hyödyntäminen

Eläinsuojista syntyy lietelantaa yhteensä 24 586 m³ vuodessa ja kuivikelantaa 1 081 m³ vuodessa. Tilakeskuksen eteläpäässä sijaitseva vanha betonielementtirakenteinen lietesäiliö (1 600 m³) ja vieressä oleva kuivikelantala (88 m³) puretaan. Tilakeskuksessa on kaksi kumikalvolietelaguunia (7 181 m³ ja 2 069 m³). Uuden lypsypihatton yhteyteen rakennetaan kaksi betonista lietesäiliötä (2 088 m³ ja 2 088 m³). Tilakeskuksen lietesäiliöt täytetään pumppaamalla nestepinnan alle. Lietesäiliöiden kattamistapa on luontainen kuorettuma. Lisäksi tilakeskuksen ulkopuolelle noin 1,5 ja 5,5 kilometrin etäisyydelle rakennetaan kaksi lietelaguunia (5 650 ja 5 650 m³). Kaikki lietesäiliöt ovat rejektisäiliöitä. Kuivikelannan varastointiin on käytössä 518 m³ kiinteällä katteella katettu lantala. Kuivikelantala toimii myös kuivikkeeksi separoidun jäännöslietteen kuivajakeen välivarastona. Uuden pihattonavetan yhteyteen rakennetaan uusi katettu 1 176 m³ kuivikelantala.

Toiminnassa muodostuva lanta hyödynnetään pääosin samalla kiinteistöllä toimivissa Bull Team Oy:n ja WeKas Oy:n biokaasulaitoksissa, josta käsitelty jäännösliete palautuu peltolannoitteeksi viljelyksessä oleville pelloille sekä lannanlevityssopimuspeiloille. Jäännösliete varastoidaan lietesäiliöissä. Lannan levitysalaa on käytettävissä 784,64 ha.

Jätevedet

Maito huoneen ja lypsylaitteistojen pesuvedet johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojien WC-vedet johdetaan WeKas Oy:n biokaasulaitokseen.

Rehun varastointi

Talouskeskuksessa on nykyisiä laajennettavia sekä uusia rakennettavia laakasiiloja säilörehulle. Laakasiiloista puristenesteet johdetaan kokoojakavoihin, josta edelleen pumppaamalla joko suoraan lietesäiliöön tai lietevaunuun. Säilörehupaalit puretaan pihattojen rehustamoissa betonilattian päällä.

Laiduntaminen

Tilalla on laidunnukseen soveltuvia alueita talouskeskuksen ympäristössä noin 46,5 hehtaaria.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Muovit 8 000 kg/v, Jäteöljyt 20 l/v, vaaralliset jätteet 200 kg/v, kuiva talousjäte 400 kg/v, metalliromu 1000 kg/v, itsestään kuolleet eläimet 10 000 kg/v.

Liikenne

Kulku talouskeskuksesta suuntautuu Härkänevantielle (18097) ja edelleen Lestintielle (775). Yksikön liikennemääriä kasvattavat sesonkiluonteisesti lähinnä säilörehun korjuuajankohdat sekä lannan/jäännöslietteen siirtokuljetukset. Muu raskas liikenne muodostuu maitoauton käynneistä joka toinen päivä, teuraseläinten toimituksista sekä ostorehujen kuljetuksista joitain kertoja kuukaudessa. Peltoviljelysesonkien ulkopuolella tilan normaalilla toiminnalla ei ole käytännössä vaikutusta paikalliseen liikenteeseen tai liikennemääriin.

Onnettomuusriskit, jotka ovat varteenotettavia hankkeen kannalta

Tunnistetut onnettomuusriskit liittyvät biokaasulaitosten toimintaan sekä lietteen välivarastointiin. Biokaasureaktorit sijaitsevat erillään eläinsuojista. Biokaasu ei ole syttymis- tai räjähdysherkkää ennen sen nesteytystä, joten reaktoreihin tai niiden toimintaan ei katsota kohdistuvan merkittävää onnettomuusvaaraa. Mahdollisessa biokaasulaitoksen häiriötilanteessa liete on mahdollista johtaa toiseen reaktoriin tai molempien reaktoreiden häiriötilanteessa lietesäiliöön raakalietteenä, kunnes laitokset saadaan uudelleen toimintaan. Hajautetusta lietevarastotilavuudesta johtuen tilalla on häiriötilanteessa hyvin kapasiteettia lietteen välivarastointiin ilman että raakalietettä on tarpeen sekoittaa jäännöslietteisiin.

Lietevarastojen hajauttaminen useampaan yksikköön rajoittaa yksittäiseen säiliöön liittyvää vuotoriskiä ja helpottaa sellaisten hallintaa. Tilalla on riittävästi kapasiteettia lietteiden 12 kuukauden varastointia varten. Tilalla ei ole lannanlevitysalaa esimerkiksi tulvariskialueilla, joka voisi äärimmäisissä olosuhteissa estää tai rajoittaa lannan levittämistä haluttuun levitysaikaan. Lisäksi vetoletkutekniikalla lietettä on mahdollista levittää myös sellaisina aikoina, jolloin maaperän kosteus mahdollistaisi muuten lietteen levityksen mutta maaperän kantavuus ei vielä kestäisi raskaiden lietevaunujen painoa tai se esimerkiksi nurmien rikkoutumisen vuoksi ei muuten olisi tarkoituksenmukaista.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeella ei ole tunnistettuja yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa.

3.2 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä toimenpiteistä niiden välttämiseksi ja ehkäisemiseksi

Eläinsuojatoiminnan merkittävin tunnistettu ympäristövaikutus talouskeskuksen alueella on eläinsuojien ilmanvaihdon kautta lähiympäristöön leviävät hajut. Näiden rajoittamiseksi ei ole käytettävissä sellaisia tekniikoita, joiden toteuttaminen olisi Suomen ilmasto-olosuhteissa mahdollista kustannusten ja toimenpiteestä saatavan hyödyn suhteessa. Lannan välivarastoinnista ja levityksestä muodostuvia hajuvaikutuksia vähennetään hankkeessa lannan biokaasulaitoskäsitelyllä, jonka lisäksi paikallista kuormittavuutta vähentävät jäännöslietteen välivarastointi etälietesäiliöissä talouskeskuksen ulkopuolella sekä levitykseen käytettävän peltopinta-alan sijoittuminen suurelta osin etäälle eläinsuojatoiminnoista. Jäännöslietteen levitystekniikka multaamalla, sekä vetoletkulevityksen käyttö vähentävät peltoliikennettä levitysaikoina,

koska vetoletkulevitystekniikkaa voidaan soveltaa varastosäiliöiden sijainti huomioiden myös talouskeskuksen ulkopuolella lannanlevitysalueilla. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan haitallisia ympäristövaikutuksia melun tai pölyämisen osalta.

Asian käsittely

3.3 Viranomaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto on kuullut ennen päätöksentekoa Toholammin kuntaa, Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaista, Toholammin kunnan rakennusvalvontaviranomaista, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuoltoviranomaista ja Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosastoa.

Toholammin kunta ei näe tarvetta YVA-menettelylle. Maatilan ja sen toimintaan liittyvän biokaasulaitoksen vaikutukset eivät yksinään tai yhdessä muodosta vaikutuksiltaan sellaista kokonaisuutta, että vaikutusten arvioiminen YVA-lain mukaisesti olisi tarpeellista. Hanke ei ole liitteen 1 hankeluettelon mukaista toimintaa.

Hankealue sijoittuu maatalousvaltaiselle alueelle ja kunta on käynnistänyt alueella voimassa olevan Härkänevan osayleiskaavan muuttamisen ja laajentamisen hankekokonaisuuden mahdollistamiseksi. Maatila on tavoitteena osoittaa osayleiskaavassa maatalouden suuryksikkönä ja biokaasulaitoksen alue teollisuusalueeksi, myös maatilan asumisen alue osoitetaan omalla merkinnällään. Osallistuminen ja kaavaprosessi vaikutusarviointeineen tehdään alueidenkäyttölain mukaisesti ja lisäksi ympäristöluvassa määritellään tarkemmin toiminnan rajoitteet.

Hankkeen mukainen toiminta, vaikka maatilan mittakaavassa onkin laajaa, on kuitenkin yhdelle maatilalle keskittynyttä. Toiminnassa muodostuva lanta hyödynnetään tilalla joko biokaasulaitoksella tai peltoviljelyssä suoraan. Biokaasulaitos ottaa vastaan syötettä myös muista lähialueen toiminnoista. Pääosa syötteistä tulee kuitenkin maatilan omasta toiminnasta ja käytetään tilan omilla pelloilla. Hankekokonaisuus on kehittynyt vuosien varrella ja nyt suunniteltu laajentuminen on perusteltu ja suunniteltu hyvin lausuntopyyntömateriaalin perusteella. Maatilan eläinmäärä kasvaa 2,43-kertaiseksi mikä sinällään on merkittävä eläinmäärän nousu. Ympäristölupahakemuksen mukaan hanke ei kuitenkaan aiheuta merkittävää onnettomuusvaaraa tai ympäristöriskejä. Toiminnasta ei aiheudu valumia ympäristöön. Alue sijoittuu laajojen viljeltyjen peltoalueiden keskelle ja luonnonympäristön arvoalueet tai luonnontilaiset alueet sijoittuvat kauas hankealueesta. Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema sijoittuu hankealueesta noin viiden kilometrin etäisyydelle idän suunnassa eikä suoraa näköyhteyttä alueelle ole. Hankealue on suurelta osin maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Maatalouden monimuotoinen kehittyminen alueella tukee maalaismaiseman säilymistä avoimena ja viljelykäytössä, eikä alueen luonne hankkeen vaikutuksesta muutu.

Härkänevan kyläalueella asuu noin 80 asukasta, joista noin kilometrin säteellä 30 asukasta. Alueen läheisyydessä toimivalla Finn Spring Oy:n tehtaalla käy töissä noin sata henkeä. Muutos maisemassa on paikallinen ja vaikutus vähäisesti lisääntyvästä liikenteestä rajautuu pääosin hankealueen ja seututien 775 väliselle alueelle (noin 4 km).

Vaikutusten laajuus tai koko ei ole siten merkittävä. Maiseman ja liikenteen osalta keskeisimmät vaikutukset muodostuvat hankkeen rakennusaikana ja siten rajautuvat verrattain lyhyelle aikajaksolle.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto toteaa lausunnossaan, että toiminnan laajentaminen esitetyn mukaisesti ei välttämättä vaadi YVA-menettelyä Bull Team Oy:n toiminnan osalta, sillä kyseessä on nykyisen kaltainen lypsykarjatoiminta, josta aiheutuvia vaikutuksia on mahdollista arvioida ja tarvittaessa lupaehtoja asettamalla rajoittaa ympäristölupakäsittelyssä.

WeKas Oy:n biokaasulaitos on ollut vireillä aiemminkin, jolloin terveysuojeluviranomainen on lausunut huolensa esitettyjen syötteiden laajasta skaalasta, mikä lisää tähän toimintaan liittyviä riskejä. Riskinä on, että vastaanotettavat jätejakeet aiheuttavat kuljetusten, purkamisten ja mahdollisten varastointien aikana ympäristöön sellaisia haittoja, joista asumisviihtyvyyden ja -terveys voivat vaarantua. Tältä osin YVA-käsittely voisi olla hyödyllistä.

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto toteaa lausunnossaan, että yksityisen tien liittyminen maantiehen on luvanvaraista lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä 37 § mukaisesti. Liittymän tulee olla tarpeen kiinteistön käyttämiseksi, eikä liittymä tai sen käyttö saa vaarantaa liikenneturvallisuutta. Kun kiinteistölle on jo olemassa oleva kulkureitti, voi uuden liittymän ehtona olla vanhan liittymän poistaminen.

Hankekiinteistölle on kartta- ja kuva-aineistojen perusteella tällä hetkellä kolme kulkuyhteyttä maantieltä 18097 (Härkänevantie). Yksi näistä kulkee koillispuolen naapurikiinteistön 849-401-160-2 läpi. Uusimman liittymän (18097/2/12225 vasen) lupastatus on epäselvä. Uusin liittymä on rakennettu 24 metrin etäisyydelle lounaispuolella olevasta naapurikiinteistön 849-401-161-2 liittymästä ja 44 metrin etäisyydelle hankekiinteistön 849-401-160-1 toisesta liittymästä. Tästä liittymästä puolestaan on koillisnaapurin liittymään matkaa 30 metriä. 100 metrin matkalla on näin ollen tällä hetkellä neljä liittymää.

Yhdystien 18097 keskimääräinen vuorokausiliikenne on 252 ajon./vrk (raskaat ajoneuvot 31 ajon./vrk). Toteutuessaan hanke yli kaksinkertaistaisi hankekiinteistölle kulkevan raskaan liikenteen määrän. Vuoden jokaiselle päivälle jaettuna se tarkoittaisi 5,5 edestakaisen matkan lisäystä per vuorokausi, eli nykyinen liikenne huomioiden yhteensä 10 edestakaista raskaan liikenteen matkaa per vuorokausi. Vaikka raskaan liikenteen määrä kasvaa suhteellisesti melko paljon, absoluuttinen kasvu ei edellytä liikenteen näkökulmasta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Riippumatta ympäristövaikutusten arviointitarpeesta hakijan tulee suunnitella liittymäjärjestelyt uudestaan liittymämäärän pienentämiseksi ja liittymävälillä kasvattamiseksi. Elinkeinon harjoittamiseen tarkoitettulla liittymällä pitää olla Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen myöntämä lupa ja liittymän pitää olla annetun luvan mukainen.

3.4 Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalle on ennen päätöksentekoa annettu tilaisuus tulla kuulluksi saaduista lausunnoista. Hankkeesta vastaava on toimittanut selityksen Lupa- ja valvontavirastoon 4.3.2026. Hankkeesta vastaava on todennut selityksessään seuraavaa:

Hakija viittaa terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon ja toteaa, että tilan ulkopuoliset syötteen otetaan vastaan katettuun halliin, josta syötteen päätyvät suljetussa putkiyhteydessä katettuun syötesäiliöön ja edelleen suljetussa järjestelmässä hygienisointiyksikön kautta biokaasureaktoriin. Hakijan näkemyksen mukaan riskiä siitä, että toiminnasta aiheutuisi lausunnossa mainittuja haittoja lähinaapurustolle, voidaan laitoksen tekniset järjestelyt huomioiden pitää vähäisinä.

Elinvoimakeskuksen liikenneosaston ja Toholammin kunnanhallituksen lausuntoihin hakijalla ei ole vastattavaa.

4 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Eläinsuojan (lypsy- ja lihakarja) ja biokaasulaitoksen laajennus, sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

4.1 Päätöksen perustelut

Lupa- ja valvontaviraston päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa perustuu YVA-lain 3 ja 11 §:ään.

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 2 mom.).

Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne

Nautaeläimet eivät kuulu YVA-lain liitteenä olevaan hankeluetteluun. Hankkeen kokoluokkaa ja vaikutuksia voidaan rinnastaa hankeluettelossa mainittuihin eläinsuojiin hyödyntämällä laskennassa ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 3 säädetyjä eläinyksikkökertoimia. Vertailu on kuitenkin suuntaa antava, koska nautaeläimien ja hankeluettelossa mainittujen eläinten pidosta aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat toisistaan poikkeavia.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan tilalla voidaan pitää enintään 297 lypsyylehmää, 155 hiehoa (12-24 kk), 65 vasikkaa (<6 kk) ja 6 hevosta.

Ympäristönsuojelulaissa eläinsuojan kokonaiseläinyksikkömäärän laskemisessa käytäviksi eläinyksikkökertoimiksi muutettuna luvan mukainen eläinmäärä on 3 962 ey. Laajennuksen myötä tilakeskuksessa on yhteensä 598 lypsylehmää, 124 hiehoa (12–24 kk), 99 lehmävasikkaa (6–12 kk), 160 sonnivasikkaa (6–12 kk) sekä 240 lihanautaa (12–24 kk) ja 272 vasikkaa (0–6 kk). Lisäksi tilalla on 6 hevosta. Laajennuksen suuruus on eläinyksikköinä laskettuna 5 727 ey ja laajennuksen jälkeinen kokonaiseläinmäärä on 9 689 ey. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellytetään 3 000 lihasialta, joka on eläinyksikkökertoimina 3 000 ey. Laajennus on siten noin 191 % ja hankkeen tuleva kokonaiseläinmäärä 323 % YVA-lain hankeluettelon mukaisesta lihasikalan eläinmäärästä.

Biokaasulaitosten yhteenlaskettu kapasiteetti ei ylitä YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 11 b mukaista 35 000 tonnin vuotuista jätemäärää. WeKas Oy:n biokaasulaitoksella on tekninen ja toiminnallinen yhteys eläinsuojatoimintaan, sillä eläinsuojien lanta hyödynnetään biokaasulaitoksessa, jonka kapasiteettia on tarpeen kasvattaa laajennuksen myötä. Liitännäishankkeet kuuluvat YVA-menettelyn piiriin, kun niiden katsotaan kuuluvan YVA-menettelyn kohteena olevaan hankekokonaisuuteen. WeKas Oy:n biokaasulaitoksen laajennus tulee siksi käsitellä samassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä Bull Team Oy:n eläinsuojan laajennushankkeen kanssa.

Hankkeella ei ole yhteisvaikutuksia muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa.

Toiminta sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella. Lähimmät naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat noin 480 ja 485 metrin etäisyydellä rakennettavasta eläinsuojarakennuksesta. Lähimmät naapureiden asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat noin 235, 260, 290, 305, 365 ja 385 metrin etäisyydellä olemassa olevasta eläinsuojasta. Bull Team Oy:n biokaasulaitos sijaitsee noin 280, 360, 360 ja 400 metrin etäisyydellä lähimmistä naapureiden asuin- ja lomarakennuksista. WeKas Oy:n biokaasulaitos sijaitsee noin 265, 360, 400 ja 415 metrin etäisyydellä lähimmistä naapurin asuin- ja lomarakennuksista.

Hankealueella on voimassa Keski-Pohjanmaan 1.–5. vaihemaakuntakaavat. Maakuntakaavassa hankealueelle tai sen läheisyyteen on osoitettu teollisuus- ja varastoalueen merkintä sekä maakunnallisesti tai seudullisesti arvokas maisema-alue. Voimassa olevassa Härkänevan osayleiskaavassa alue on osoitettu merkinnällä M maa- ja metsätalousalueena. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Hanke sijoittuu maakunnallisesti arvokkaalle kulttuurimaisema-alueelle. Kaavamääräyksen mukaan maankäytössä, rakentamisessa ja ympäristönhoidossa tulee huomioida alueen erityiset maisemalliset arvot.

Tilakeskus ei sijaitse lähellä luokiteltuja pohjavesialueita. Kaksi lannanlevityslohkoa sijaitsee Sykäräisen 2-luokan pohjavesialueella. Hankealueella ei ole merkittäviä luontoarvoja ja hankkeessa tunnistetut vaikutukset eivät ennalta arvioiden todennäköisesti suoraan aiheuta merkittävien luontoarvojen heikkenemistä.

Harkintapyynnön mukaisessa toiminnassa on huomioitu pintavesiin kohdistuvien vaikutusten vähentäminen kasvattamon rakenteilla, toimintatavoilla ja lannan

huuhtoutumisriskejä vähentävällä levitystekniikalla. Harkintapyynnössä ei ole kuitenkaan huomioitu vaikutusalueen herkkiä kohteita. Talouskeskusalue sijaitsee Härkäojan valuma-alueella. Lannanlevitysalueita sijoittuu Härkäojan lisäksi Lestijoen ja Sarkojan varrelle. Ainakin yksi lantavarasto sijoittuu Lestijoen läheisyyteen. Lestijoen yläosan ekologinen tila on Valtioneuvoston vahvistaman alueellisen vesienhoitosuunnitelman (2021) mukaan erinomainen ja Lestijoen keskiosan tila hyvä. Lestijoen keskiosan hyvän tilan on kuitenkin arvioitu olevan riskissä heikentyä. Härkäojan ja Sarkojan ekologinen tila on tyydyttävä. Lestijoen ja Sarkojan kalastoon kuuluvat mm. taimen ja harjus. Arvokas kalasto ja muut biologiset tekijät lisäävät vaikutusalueen vesistöjen herkkyyttä. Lestijoen alkuperäinen meritaimenkanta luokitellaan äärimmäisen uhanalaiseksi. Kaikissa edellä mainituissa vesimuodostumissa maataloudesta aiheutuva ravinnekuormitus on yksinään merkittävä vesistön tilaa heikentävä paine.

Hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset muodostuvat toiminnan laajennuksesta aiheutuvasta hajuhaittojen ja liikenteen lisääntymisestä. Toiminnan kokoluokan kasvaessa myös häiriö- ja poikkeustilanteisiin liittyvät riskit kasvavat.

Hankkeessa on kyse olemassa olevan eläinsuojatoiminnan ja siihen liittyvien oheistoimintojen laajentamisesta. Laajennus on eläinmäärältään suuri ja ympäristövaikutukset perustuvat ennen kaikkea hankkeen kokoon. Laajennuksen myötä vaikutukset eivät lisäänty samassa suhteessa eläinmäärään nähden, tämänhetkinen toiminta on jo laajaa. Toiminnan luonne ei ole muuttumassa siten, että vaikutukset eroaisivat nykyisen toiminnan vaikutuksista eikä vaikutusten luonne muutu. Toisaalta toiminnan laajentamisen takia olemassa olevan toiminnan vaikutusten voimakkuus, todennäköisyys ja toistumistiheys lisääntyvät. Laajennus on laajuudeltaan niin huomattava, että hankkeen ympäristövaikutukset muodostuvat todennäköisesti merkittäviksi. Laajennuksen kokoluokka eläinyksiköiksi muutettuna on lähes kaksinkertainen hankeluettelon mukaiseen sikojen eläinyksikkömäärään.

Kun huomioidaan laajennuksen kokonaiseläinmäärä ja uuden eläinsuojan ja oheistoimintojen, kuten lietesäiliöiden ja rehuvarastojen sekä biokaasureaktoreiden etäisyys lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin, hankkeesta saattaa aiheutua merkittäviä vaikutuksia naapurin elinoloihin ja viihtyvyyteen mm. hajuhaittojen ja liikenteestä aiheutuvien haittojen lisääntymisen johdosta.

Hankkeesta aiheutuvat vaikutukset ovat luonteeltaan pitkäaikaisia. Myös liikenteen lisääntymisestä aiheutuvat vaikutukset voivat olla ajoittain merkittäviä, kun otetaan huomioon levitettävän lannan/jäännöslietteen määrä sekä levitysalojen sijoittuminen etäälle tilakeskuksesta. Liikennemäärät lisääntyvät myös säilörehun teon yhteydessä. Onnettomuus- ja poikkeuksellisista tilanteista voi aiheutua päästöjä vesistöön.

Harkintapyynnön mukaan eläinsuojatoiminnan eläinsuojien ilmanvaihdon kautta leviävien hajuhaittojen ehkäisemiseksi ei ole käytettävissä sellaisia tekniikoita, joiden toteuttaminen olisi mahdollista Suomen ilmasto-olosuhteissa mahdollista kustannusten ja toimenpiteestä saatavan hyödyn suhteessa. Lannan välivarastoinnin ja levityksen hajuhaittoja vähennetään biokaasulaitoskäsittelyllä ja paikallista kuormittavuutta jäännöslietteen välivarastointi etälietesäiliöissä. Lannan levitykseen käytettävä peltopinta-ala sijoittuu suurelta osin etäälle eläinsuojatoiminnoista. Esitetyt haittojen

lieventämistoimenpiteillä ei voida ehkäistä toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia siinä määrin, että ympäristövaikutusten arviointia ei katsottaisi tarpeelliseksi.

Hankkeesta aiheutuvien vaikutusten, kuten hajupäästöjen, liikennevaikutusten ja häiriötilanteista aiheutuvien riskien arviointi edellyttää laaja-alaista tarkastelua. Hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, koska hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne huomioon ottaen hanke todennäköisesti aiheuttaa laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

5 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 13 §:n mukaisesti. Päätös on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa: www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/hankkeiden-ymparistovaikutusten-arviointimenettely-yva/yva-paatokset.

6 Käsittelymaksu

Päätöksestä ei peritä maksua.

Lupa- ja valvontaviraston antamat YVA-lain (252/2017) 13 §:n mukaiset päätökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa ovat Valtioneuvoston asetuksen Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025) voimaantulosta 1.1.2026 lähtien olleet maksullisia. Asetuksen siirtymäsäännöksen mukaan asetuksen voimaan tullessa vireillä olevista asioista sekä maksamattomista suoritteista Lupa- ja valvontavirasto perii kuitenkin maksun tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden aluehallintoviraston, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston suoritteiden maksuja koskevien säännösten mukaan. Kyseisten säännösten nojalla tästä päätöksestä YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa ei peritä maksua.

7 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §

8 Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jonna Heinänen ja ratkaissut ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Bull Team Oy
WeKas Oy

Tiedoksi

Toholammin kunta
Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Toholammin kunnan rakennusvalvontaviranomainen
Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuoltoviranomainen
Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/21787/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/21787/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heinänen Jonna 18.03.2026 09:42

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 18.03.2026 09:41